

60 éves a Magyar Élelmiszer-tudományi és Technológiai Egyesület

Dr. Hernádi Zoltán

INHALT

VOR 60 JAHREN WURDE DER UNGARISCHE LEBENSMITTELWISSENSCHAFTLICHE UND TECHNOLOGISCHE VEREIN GEGRÜNDET.

SUMMARY

SINCE 60 YEARS HAS BEEN EXISTING THE HUNGARIAN FOOD SCIENCE AND TECHNOLOGY ASSOCIATION

1949. február 23-án az ÉDOSZ székházában tartott közgyűlésen megalakult a Mezőgazdasági Ipari Tudományos Egyesület, a MITE. A magyar élelmiszeripar és élelmiszer-tudomány történetében ez volt az első alkalom, amikor iparunk legkiválóbb szakemberei és tudósai – mintegy 300-an – együttesen vitatták meg az ipar legégetőbb problémáját: hogyan lehet a háború okozta sebeket felszámolva, egy zömében tapasztalatokra épülő, szétagolt, kis- és közép nagyságú üzemekből álló iparból, egy korszerű, az ország lakosságát egyre jobb színvonalon és minőségben ellátó és az élelmiszeripari termékek exportjának megindításával az ország nemzetközi gazdasági egyensúlyát biztosító, korszerű élelmiszeripart létrehozni.

Egyesületünk célkitűzéseit és feladatait az eleinte évente, majd később 3, illetve 4 évenként megtartott közgyűléseken határozta meg. Ezek a célok híven tükrözték az élelmiszeripar előtt álló feladatokat, amelyek megoldását az egyesület sokszínűen segítette.

Például:

– Részt vett az élelmiszergazdaság arányos fejlesztését biztosító stratégia kialakításában és megvalósításában, amelynek során sikerült elérni, hogy a magyar mezőgazdaság termékei egyre nagyobb arányban, korszerű formában feldolgozott élelmiszerként kerüljenek a belföldi és külföldi piacokra. Az e témakörben kidolgozott tanulmányok, koncepciók hosszú sorának ismertetését e rövid megemlékezés nem teszi lehetővé. Így csak az egyes iparágak fejlesztési koncepcióit kialakító – az OMFB szervezésében elkészült – tanulmányokat említem, amelyek elkészítésében egyesületünk szakértői meghatározó szerepet játszottak. Szakmai részrehajlásból az 1974-ben elkészült „Üdítőital-gyártás” című tanulmányt említem meg, amelynek megvalósulása eredményezte, hogy az 1970–1980-as években az üdítőital-gyártás volt a magyar élel-

miszeripar legdinamikusabban fejlődő ágazata, és 15 év alatt az 1 főre jutó üdítőital-fogyasztásunk meghaladta az akkori Európai Gazdasági Közösség országainak átlagát.

– Részt vett az egyes iparágakban a korszerű nagyüzemi élelmiszer-előállítás műszaki fejlesztési, gyártmányfejlesztési programjainak kialakításában és megvalósításában. E területen nagy jelentőségűk volt az egyesület szakértői által kidolgozott „iparági típustechnológiáknak”, amelyek a legújabb kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásának lehetőségét és útját határozták meg.

– Jelentős szerepet játszott a tudományos gondolkodás, a műszaki ismeretek terjesztése és az élelmiszeripar közép- és felsőfokú szakemberképzésének elősegítésében. Itt kell szólni az 1950–1970-es években rendszeresen kiírt pályázatokról, melyek elősegítették a főiskolás és egyetemi fiatalok bekapcsolódását a tudományos és gyakorlati életbe. Nagy jelentősége volt a Fiatalok Bizottsága tevékenységének az aspirantúrára való jelentkezés terén. Ennek eredményeként számos, ma körünkben dolgozó, elismert élelmiszer- és táplálkozástudós és gazdasági vezető szakember kezdte meg sikeres élet pályáját.

– Fontos szerepet játszott egyesületünk az iparági nagyvállalati szervezeteken belül az élelmiszeripari kutatóintézeti hálózat kialakításában és működésében. Az itt dolgozó egyesületi szakemberek elévülhetetlen érdemeket szereztek az illető iparágak fejlesztési stratégiáinak kialakításában és megvalósításában, a kutatási eredményeknek a gyakorlatba történő átültetésében.

– Nagy figyelmet fordított tagjai informáltságának elősegítésére. Ennek során az 1950–1980-as években a MITE, majd MÉTE Kiskönyvtár számos kiadványával szolgálta a közép- és felsőfokú oktatást, a gyakorlat szakembereinek információval való ellátását. A kiadványok sorából kiemelem *A magyar élelmiszer-*

ipar története című 1986-ban, majd átdolgozva és kibővítve 1997-ben, az egyesületünk Tudomány- és Technikatörténeti Szakosztálya közreműködésével íródott könyvet.

Kiemelten kell megemlíteni az egyesület által gondozott szaklapokat. Központi szaklapunk 1947-ben *Mezőgazdaság és Ipar* címmel először a mérnökök és technikusok szakszervezetének központi lapjában – a *Magyar Technikában* – kapott helyet, de 1948-tól, – *Élelmészeti Ipar* néven – önálló lapként jelent meg. A 63. évfolyamába lépett szaklapnak olyan kiváló tudósok és gyakorlati szakemberek voltak a főszerkesztői, mint az alapító szerkesztő *dr. Holló János*, későbbiekben *dr. Telegdy Kovács László* professzor, *dr. Kardos Ernő* kutató intézeti igazgató, *Lugosi Jenő* műszaki igazgató, *dr. Vajda Ödön* kutatóintézeti osztályvezető, *dr. Tóth Zsiga-István* főtítkár és *dr. Hernádi Zoltán* ügyvezető igazgató. 2009. IV. negyedétől kezdődően a MÉTE és a Központi Élelmiszer-tudományi Kutatóintézet (KÉKI) közös szakfolyóirata lesz a folyóirat, a megváltozott körülményeknek megfelelően – ÉLELMISZER-TUDOMÁNY-TECHNOLÓGIA – új névvel és új arculattal, negyedéves gyakorisággal jelenik meg. A folyóirat döntően támaszkodik a KÉKI-re és az élelmiszer-tudományt oktató felsőfokú oktatási intézményekre, biztosítva az ott dolgozó kutatók, oktatók, doktoranduszok számára a publikálási lehetőséget és ezzel a tudomány eredményeinek a gyakorlatba való közvetítését.

A szakmai információk terjesztésében nagy szerepük van iparági szaklapjainknak. Az elmúlt 60 év során 14 iparági szaklapot adtunk ki. Sajnos, a gazdasági rendszerváltást követően 1 szaklapunk megszűnt, 3 pedig szünetel. 2008-ban 8 iparági és 1 központi szaklapunk havonta, kéthavonként, negyedévenként, illetve félévenként, évi 35 számban, 20.000 példányban jelent meg. Ezzel a teljesítménnyel változatlanul a legnagyobb

„szaklapkiadók” között vagyunk a MTESZ 42 taggyejejele körében.

Bel- és külföldi tanulmányutak, nemzetközi kiállítások, vásárok látogatásával, tudományos tanácskozások, előadások szervezésével biztosította tagjai bekapcsolódását a nemzetközi szakmai és tudományos életbe.

– Fórumot biztosított az ipari szakemberek, az oktatók és kutatók szakmai aktivitásának kifejtésére, hazai és nemzetközi kongresszusokon, konferenciákon, szimpóziumokon előadások megtartására, elősegítette publikációs lehetőségeiket. Mindezzel lehetővé tette a magyar élelmiszer-tudomány és -gyakorlat bekapcsolódását a nemzetközi szakmai életbe. E tevékenység során egyesületünk elévülhetetlen érdemeket szerzett nagy nemzetközi konferenciák, kongresszusok Magyarországra „hozásával”. Ezeknek különösen akkor volt óriási a jelentősége, amikor a magyar élelmiszertudomány és -gyakorlat mesterségesen el volt szigetelve a világ nagyobb részétől, és szakembereinknek alig volt lehetősége a nemzetközi tudományos életben való részvételre.

A számos, nagysikerű nemzetközi rendezvény felsorolására – időhiány miatt – nincs lehetőségem. Így csak néhány jelentős, meghatározó eseményt emelek ki. Ilyen volt a *Konzervgyártók Nemzetközi Bizottsága* 1970-ben, Kecskeméten megtartott, II. Nemzetközi találkozója, amelyen a magyar szakembereknek olyan nemzetközileg elismert tudósokkal és gyakorlati szakemberekkel volt módjuk első ízben találkozni és tapasztalatokat szerezni, akikről addig csak a nagyon nehezen hozzáférhető szakirodalomban olvashattak. Jelentősek voltak a *Nemzetközi Zsiradék-tudományi Társaság* 1966. és 1983-ban, majd 2004-ben Magyarországon megrendezett kongresszusai 1993-ban került sor a Nemzetközi Gyümölcsle Unió (IFU) nemzetközi workshop rendezvényére.

Mind a résztvevők száma, mind a tudományos és szakmai program sokrétősége szempontjából egyesületünk legnagyobb rendezvénye a *Nemzetközi Élelmiszertudományi és Technológiai Unió* (IUFoST) 1995-ben Budapesten tartott IX. Kongresszusa volt, amelyen 60 országból 1217 résztvevő, – ebből 1060 külföldi – 43 szekcióban közel 400 előadást hallgatott meg, és több mint 700 poszter került bemutatásra.

1999-ben Egyesületünk rendezésében a BME Biokémiai és Élelmiszertudományi Tanszék és a Magyar Kémikusok Egyesülete közreműködésével került sor az Európai Élelmiszerkémikusok EURO-

FOOD-Chem X. nemzetközi kongresszusára.

2001-ben közreműködésünkkel került sor a „Gyors- és automatizált módszerek az élelmiszer-mikrobiológiában” című nemzetközi workshop rendezvényre. Ebben az évben társrendezői voltunk a Magyar Hússzövetséggel közösen, az *Európai Élőállat és Húskereskedők Szövetsége* éves közgyűlésének és a kapcsolódó workshop rendezvénynek. A *Nemzetközi Borászati Kollokviumra* is 2001-ben került sor a MÉTE közreműködésével.

A Műegyetemmel közösen rendeztük meg a *Nemzetközi Gabonatudományi és Technológiai Szövetség* (ICC) 2002. évi közgyűlését. Társrendezői részvételünkkel Budapesten tartotta az *Európai Élelmiszerszabályozási Egyesület* (EFLA) a 2002. évi konferenciáját, ahol az európai élelmiszerekkel kapcsolatos jogalkotásról tárgyaltak a résztvevők. A BCE Élelmiszer-tudományi Karával együttműködve 2002-ben megrendezett *Nemzetközi Inulin Konferencián* a csicsókából készíthető korszerű új édesítőszerrel előállításának lehetőségei és azok felhasználási előnyei kerültek tárgyalásra.

A hazai részvételű tudományos rendezvények közül mindössze néhány fontosabbat emelek ki:

– Az MTA Élelmiszertudományi Komplex Bizottsága, a KÉKI és a MÉTE közös szervezésében megrendezett *Élelmiszertudományi Kollokviumokat*, melyek sorában eddig 336 került megrendezésre. Ezen a legutóbbi kollokviumon köszöntöttük Egyesületünk örökös tiszteletbeli elnökét, Holló János akadémikust 90. születésnapja alkalmából.

– Kétévenként ugyancsak az MTA Élelmiszertudományi Komplex Bizottságával és a KÉKI-vel közösen rendeztük az *Élelmiszer-tudományi Konferenciát*, amelyekből 14 került megrendezésre.

– Egyesületünk a szakmához közvetlenül kapcsolódó 5 felsőfokú oktatási intézmény illetékes részlegeivel közösen 34 év óta, kétévenként rendezzi a *MÉTE Élelmiszeripari Tudományos Diákköri Konferenciát*. 2008-ban a BMGE-n a XVII. MÉTE-TDK került megrendezésre. Jövőre a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kara ad otthont a rendezvénynek.

A német testvéregyesület (GDL) részvételével Békéscsabán 2000-ben rendeztük meg a Hús- és Baromfiipari Nemzetközi szimpóziumot.

A *FAO Élelmészeti Világnap* (október 16.) magyarországi rendezvényét 1980 óta a FAO Európai és Közép-Ázsiai Regionális Irodájával, a FAO Magyar Nemzeti Bizottságával és a KÉKI-vel együtt

rendezi meg Egyesületünk. Ez évben sorrendben a 29-dikre került sor.

Részt vettünk és folyamatosan részt veszünk a *Hagyományok Ízek Régiók* programban. A kapcsolódóan megjelent kétkötetes könyvnek és a CD-ROM kiadványnak számos tartalmi részében több szakértőnk munkája jelent meg.

Egyesületünk folyamatosan részt vesz a Magyar *Élelmiszerkönyv* Bizottságban és a *Codex Alimentarius* Bizottságban, továbbá azok számos szakbizottságában. A *FOODAPEST – Nemzetközi Élelmiszer, ital és élelmiszer-gépipari szakkiállítás* visszatérő rendezvény létrejöttében Egyesületünk meghatározó szerepet vállalt, a termékek zsűrizését hosszú időn át végeztük.

Éves gyakorisággal rendeztük meg a hagyományos *Nagykőrösi Konzervipari Napokat*, ez évben sorrendben a 41-iket.

Ugyancsak évről-évre visszatérően került sor az *Országos Molnárnapiok* rendezvényekre, ahol is a helyszínek és a társrendező partnerek tudatosan változtak és minden évben egy-két új, vagy megújult malom, szakmai újdonság bemutatására és megtekintésére is sor került. Az első Molnárnapiok 1936-ban tartotta a Malomipari Szakosztály szakmai elődje, a történelem által meg-megszakított rendezvénysorozat 1991 óta töretlenül folyamatos.

Egyesületi életünk fontos eseményei voltak a közgyűlések. Valamennyi közgyűlésünk részletes tárgyalására az időkorlát nem ad lehetőséget, ezért csak a meghatározó jelentőségűeket emelem ki:

– Az 1949. évi alakuló közgyűlés 7 szakosztályt, 2 munkabizottságot és 987 fő egyéni tagot regisztrált.

– Az 1974-es 25 éves jubileumi közgyűlésen Dr. Dimény Imre miniszter tartotta az ünnepi beszédet, „Az élelmiszeripar helyzete és fejlesztésének irányai” címmel. Ez a közgyűlés már 15 iparági szakosztály, 3 funkcionális szakosztály, 7 szakbizottság és 12 területi szervezet munkájáról, 10.000 fős tagságról számolt be. Megállapította, hogy a tagság 63,9%-a felsőfokú és technikus végzettségű.

– Az 1990. évi közgyűlés óriási változást hozó mérföldkő volt Egyesületünk életében. A politikai és gazdasági rendszerváltozás folyamatában gyökeresen megváltozott Egyesületünk jogállása. Az államilag támogatott MTESZ egyesületből, az egyesületekről szóló 1989. évi II. törvény szerint működő és gazdálkodó önálló egyesületté, önálló jogi személyé váltunk. Ez az önállóság új lehetőségeket adott az egyesületi munkában, de megnövelt felelősséggel járt az egyesület vezetői és tagjai számára. Megszűnt az álla-

mi támogatás, a tárca-minisztériumnak a működési helyiségeket, telefont, központi szaklapokat érintő teljes körű költségviselése. Ettől az időponttól kezdve egyesületünknek jogi tagjaink támogatásaiból és a működésével kapcsolatos bevételeiből kellett tevékenységét fenntartania.

– 1999-ben tartottuk az Egyesületünk 50 éves fennállását köszöntő Jubileumi Emlékülésünket. Akkor beszámolhattam arról, hogy Egyesületünk sikeresen teljesítette az önállóságból fakadó és az alapszabályunkban rögzített feladatait és kötelezettségeit.

Egyesületünknek akkor 3580 egyéni tagja volt, amely taglétszám alapján akkor a MTESZ 42 tagegyesülete közül a 8. legnagyobb egyesület voltunk. 1999-ben az egyesületi munka 13 iparági szakosztályban, 8 funkcionális szakosztályban, 5 szakbizottságban és 18 megyei területi szervezetben folyt.

A 2008-ban bekövetkezett gazdasági világválság, a magyar élelmiszeripart egyébként is érintő kedvezőtlen folyamatokat felerősítve kritikus helyzetet okozott. A multinacionális vállalatok terjeszkedése, jelentős élelmiszeripari termelő kapacitások felszámolása, illetve külföldre történt telepítése, egyes magyarországi élelmiszeripari ágazatok csaknem teljes megszűntetése rendkívül súlyosan kihatott Egyesületünkre is. Ezek eredményeképpen az elmúlt 10 évben egyéni tagjaink száma kevesebb, mint felére – 1738 főre –, jogipártoló tagjaink száma pedig még ennél is nagyobb mértékben, 76 társaságra csökkent.

Ebben a nehéz helyzetben került sor Egyesületünk 2009-évi közgyűlésére, amely az Egyesület fennmaradása, az évtizedek alatt felhalmozott tudásanyag megőrzése és átmentése érdekében olyan szervezeti változtatásokról határozott, amelyek lehetővé teszik, hogy ezeket a nehéz időköt túléljük. Ez a közgyűlés módosította az egyesület alapszabályát. Az új Alapszabály szerint a nevünk a továbbiakban: Magyar Élelmiszer-tudományi és Technológiai Egyesület. A Közgyűlés az egyesület ügyvezetését az ügyvezető elnökre ruházta, döntött az egyesület székhelyének megváltoztatásáról, továbbá arról, hogy a jövőben az egyesület egyes szervezeteinek kell a saját működési költségük pénzügyi fedezetét megteremtenuik.

Egyesületünk megalakulása óta kiemelkedően aktív nemzetközi tevékenységet végez, segítve ezzel a magyar élelmiszertudomány és -ipar nemzetközi megismerését és elismerését. Első helyen

kell említeni a *Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Iparok Nemzetközi Szövetségét* (CIIA). Ez a szervezet 1958-tól komoly segítséget nyújtott a magyar élelmiszertudománynak, élelmiszeripari kutatásnak, a nemzetközi életbe történő újra bekapcsolásában. A nemzetközi szervezetnek Holló János akadémikus hosszú időn keresztül társelnöke, majd elnöke volt.

Aktívan részt vettünk, és jelenleg is részt veszünk a *Nemzetközi Élelmiszertudományi és Technológiai Unió* (IUFoST) munkájában. A világszervezet Végrehajtó Bizottságában hosszú időn keresztül dolgozott *Vas Károly* akadémikus, majd halála után *Dr. Biacs Péter* vette át ezt a tisztséget, aki 1995-től 1999-ig a világszervezet elnöke volt.

Jelentős tevékenységet végzünk a *Nemzetközi Gabonatudományi és Technológiai Szövetségben* (ICC) is, ahol korábban *Dr. Telegdy Kovács László* professzor, majd pedig *Dr. Lásztity Radomir* professzor az igazgató tanács tagja volt – aki jelenleg a szövetség tiszteletbeli elnöke –, *Dr. Salgó András* professzor a jelenlegi végrehajtó bizottság tagja.

Az 1908-ban alakult *Nemzetközi Hűtési Intézetben* *Gänger György* hosszú időn keresztül a VB elnöke volt, *Dr. Beke György* pedig a VB tagja.

Egyesületünk alapító tagja a Nemzetközi Zsiradék-tudományi Társaságnak (ISF), és két alkalommal, 2 évig *Holló János akadémikus* volt a szervezet elnöke.

Jelentős a kapcsolatunk a MTESZ társ-egyesületeivel, kiemelten a Magyar Agrártudományi Egyesülettel, a Magyar Kémikusok Egyesületével és a Gépipari Tudományos Egyesülettel, valamint a MTESZ megyei szervezeteivel.

Jelentős a kapcsolatunk és együttműködésünk

- az Élelmiszerfeldolgozók Országos Szövetségével,
- a szakmát közvetlenül érintő felsőfokú intézmények, így
  - a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem,
  - a Budapesti Corvinus Egyetem Élelmiszer-tudományi Kar,
  - a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar illetékes tanszékeivel és
  - a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mosonmagyaróvári karával
- az MTA Élelmiszertudományi Komplex Bizottságával és
- a Központi Élelmiszer-tudományi Kutatóintézettel.

Az elmúlt 60 év során több tagtársunk kiemelkedő szakmai tevékenységét az állami szakmai vezetés több magas kitüntetéssel ismerte el. *Kossuth Díjat* 5,

Széchenyi Díjat 1, *Állami Díjat* 7 tagtársunk kapott. *MTESZ Díjban* 36 tagtársunk részesült.

Egyesületünk is kitüntetésekkel ismerte el kiemelkedő munkát végző tagtársaink tevékenységét.

Az élelmiszeripari kutatásban, tudományos munkában elért kiváló teljesítmény elismerésére 1955-ben alapított *'Sigmond Elek Emlékéremet* 78 tagtársunk, a kiemelkedő egyesületi tevékenység elismerésére ugyancsak 1955-ben alapított *Kosztány Tamás Emlékéremet* 116 tagtársunk, az élelmiszeriparban kifejtett kiemelkedő műszaki fejlesztő tevékenység elismerésére 1968-ban alapított *Török Gábor Emlékéremet* 84 tagtársunk kapta meg. 1966-tól 703 tagtársunk részesült *MÉTE Társadalmi Munkáért Emlékplakett*, 1974-től pedig 569 tagtársunk 25 éves *MÉTE Társadalmi Munkáért Emlékplakett* kitüntetésben.

A Magda de Saint Rat asszony által, a kiemelkedő szakirodalmi, kiadói, könyvtárosi tevékenység elismerésére 1988-ban alapított *Louis de Saint Rat Díjat* 55 tagtársunk vette át.

Egyesületünk Vezetősége a 60 éves jubileum alkalmával „Örökös tag” címet adományozott

Dr. Biacs Péter egyetemi tanár,	
Dr. Deák Tibor prof. emeritusz	
Farkas József akadémikus	
Dr. Gasztonyi Kálmán ny. egyetemi tanár	
Dr. Gábor Miklósné ny. egyetemi tanár, prof. emerita	
Dr. Hernádi Zoltán ny. c. egyetemi docens, ny. ügyvezető igazgató	
Sánta Istvánné dr. ny. főosztályvezető	
Siki Jenő a Tudomány és Technikatörténeti Szakosztály titkára	
S. Tóth József a Malomipari Szakosztály elnöke	
Dr. Szalai Lajos ny. tanszékvezető egyetemi docens	
Szenes Endréné dr. ny. kutató intézeti igazgató	
Ujhelyi Sándor ny. minisztériumi főtanácsos	
Zöld Antal az Édesipari Szakosztály tiszteletbeli elnöke tagtársaknak	
Most pedig nézzük meg, kik voltak az elmúlt 60 évben egyesületünk elnökei:	
A MÉTE elnökei:	
<i>Szobek András</i>	1949–1950
<i>Altomare Iván</i>	1950–1958
<i>Babos Zoltán</i>	1958–1981
<i>Holló János akadémikus</i>	1981–1990
<i>Dr. Biacs Péter</i>	1990–1995,
2000–2008	
<i>Dr. Deák Tibor</i>	1995–2000
<i>Dr. Szabó Gábor</i>	2008–

60 év a világtörténelemben elenyészően csekély időtartam. A magyar élelmiszeripar és -tudomány történetében viszont egy olyan meghatározó periódus, amely alatt többet fejlődött, mint az addig eltelt időben valaha.

Egyesületünk tagjai és vezetői büszkén tekintenek vissza erre a 60 évre. Elmondhatjuk ugyanis, hogy élve az adott lehetőségekkel – sokszor nagyon nehéz

„emberformáló” körülmények között – megtettünk minden lehetőt a magyar élelmiszeripar és élelmiszer-tudomány előrehaladásáért és a benne dolgozó tagtársaink szakmai, tudományos és egyéni boldogulásáért.

60 évi állhatatos és eredményes munkánkra alapozva, nagy elődeink által kijelölt úton továbbhaladva, az élelmiszeripar, az élelmiszertudomány, a kutatás és

az oktatás területén dolgozó „szürkeállományra” – tagtársainkra – támaszkodva, bizván tekintünk a következő időszakok elé.

Kívánom, hogy a jövő valamennyi tagtársunknak sok sikert, jó egészséget és boldogságot hozzon.

Szerző: Dr. Hernádi Zoltán
ny. ügyvezető igazgató

A Magyar Ásványvíz Szövetség és Termék Tanács 2009. november 24-én tartotta közgyűlését

Fehér Tibor elnök bevezetőjében ismertette az I. – III. negyedév piaci helyzetét. Az adatok azt mutatják, hogy – főleg a II. és a III. negyedév termelése alapján – ez évben ismét növekedik az ásványvízfogyasztás, az előző év hasonló időszakaihoz viszonyítva 5–6%-kal. Amennyiben a IV. negyedév termelése nem csökken az előző év hasonló időszakához képest, 2009. évben a palackozott víz-termelés eléri az 1.100 millió litert, évi 5%-os fogyasztás-növekedést eredményezve.

Az előzetesen megküldött napirend pontokat a közgyűlés a következők szerint tárgyalta meg.

1. A termékdíj szabályozás aktuális helyzete

A jelenlegi termékdíj-szabályozást módosító törvényt november közepén fogadta el a Parlament. Megjelent a Magyar Közlöny 2009. november 13-i 160. számában.

A KvVM által készített módosítás legfontosabb elemei:

- eltörölték a kereskedők termékdíj fizetési kötelezettségét,
- a kereskedelmi csomagolásra vonatkozó díjtételt tömeg alapúra változtatták,
- a koordináló szervezetek tagjai 70% mentességet élveznek, s további mentesség szerezhető a szervezet által ténylegesen hasznosított mennyiség után.

2. A jelölési előírásokra vonatkozó EU szabályozás várható változásai

Az új EU rendelet legfontosabb célja a fogyasztó minél jobb tájékoztatása, hogy az előírások mindenek előtt a fogyasztók érdekeit tartsák szem előtt. A jogszabály várhatóan 2011. második félévében lép hatályba.

A jogszabály, amelynek a szerkezete az előzőekénél világosabban, összefoglaló módon különítené el az élelmiszerek csomagolásán feltüntetendő kötelező és nem kötelező elemeket, az alábbi legfontosabb változásokat tartalmazza:

- kötelezővé válna – kevés kivételtől eltekintve, ahová értelemszerűen a palackozott víz is beletartozik – a tápérték jelölése;
- az olvashatóság problémájának megoldására minimális betűméretet kötné ki a kötelezően feltüntetendő jelölések esetében, kikötve a megfelelő kontrasztosságot is;
- egységesítené a dátumjelölés szabályait, és ez alól nem adnának kivételt, így a rendelet hatálybalépése után Magyarországon is kötelezővé válik a nap/hónap/év sorrend.

A jelölési szabályokkal kapcsolatban Bikfalvi Istvánné fontos hazai jelölési előírásra hívta fel a figyelmet.

3. Az ásványvíz-kezelésekre vonatkozó új EU rendelet, és a várható módosítások

– 2009. június 18.-án megjelent az **Európai Parlament és Tanács 2009/54/EK irányelve a természetes ásványvizek kiányeréséről és forgalmazásáról**. Az „új” irányelv szó szerint tartalmazza a 80/777/EGK és a 96/70/EK direktíváknak a szakmai szövegét – ezért nem kell megváltoztatni a hazai rendeletet – tehát valamennyi eddigi szabály változatlan. A határértékeket és az ózonos kezelés szabályait tartalmazó 2003/40/EK direktíva változatlan.

– A természetes ásványvíz fluorid-tartalmának csökkentésére javasolt alumínium-oxihidroxidos adszorpciós kezelési eljárást szabályozó rendelet várhatóan 2010. februárjában lép hatályba.

– A természetes ásványvizek vas, mangán és arzéntartalmának csökkentésére

alkalmas zöldhomokos – mangán- és vas-oxihidroxidos – kezelésének engedélyezési szabályait a jelenlegi direktíva átdolgozásával tervezik megvalósítani. Ennek elkészültéig a zöldhomokos kezelésekre irányuló engedélyezési kérelmet a nemzeti hatóságoknak kell elbírálni.

– Az EFBW megkezdte az eredeti tisztaság fogalmát meghatározó kritériumok összeállítását. A munka alakulásáról folyamatosan tájékoztatjuk tagjainkat.

4. Biológiai lebomló műanyag palackok

A terméket a Biogreen Products Hungary cég képviselője ismertette. A biológiai úton lebomló biogreen műanyag termékek 98,9%-ban hagyományos műanyagok, amelyekhez olyan speciális adalékanyagot kevernek 1,1%-ban, amelynek hatására természetes módon, mikrobiológiai úton lebomlanak.

5. Az új honlap és reklámkampány ismertetése

Barkász Anikó, az új honlap készítője ismertette az AMC-től honlapunk fejlesztésére, reklámkampány szervezésére nyert pályázat lebonyolítását, a honlap szerkesztésének szempontjait, a reklámkampány eredményességét, illetve a további lehetőségeket. Az elért eredmény csak akkor tartható meg, ha a honlap folyamatosan fejlődik, mindig új információkkal látja el a szakmát is, a fogyasztókat is. Felkérte a tagságot, tájékoztatásának a cégek életében bekövetkezett minden olyan eseményről, amely közlésre érdemes. A tagság megegyezett abban, hogy rendszeres információkat szolgáltat, amelyek felkerülnek a honlapra. Ugyancsak megegyeztek egy fórum létrehozásában és működtetésében.

Bikfalvi Istvánné dr. titkár